

Liikenne- ja viestintäministeriö
PL 31
00023 VALTIONEUVOSTO

LVM lausuntopyyntö 2579/03/2011/23.11.2012

**MERENKULUN TURVALLISUUSKOULUTUSKESKUS MERITURVAN
LAUSUNTO**

”Valtioneuvoston asetukseen aluksen miehityksestä ja laivaväen pätevydestä”

Asetuksen esittelymuistiossa todettu seuraavaa:

”Merenkulkijoiden ajantasaisella koulutuksella ja sen varmistamisella, että laivaväellä on tarvittavat valmiudet suorittaa tehtävänsä niin, että aluksen turvallisuus ei vaarannu, on meriturvallisuutta yleisesti vahvistava vaikutus.”

”Merenkulkijat joutuvat uusimaan ammattipätevyyden ylläpitämiseen tähtäviä kursseja ja lisäpätevyystodistuksia aikaisempaa enemmän. Tähän saakka suuri osa koulutuksista ja lisäpätevyystodistuksista ovat pysyneet voimassa meripalvelulla. Viiden vuoden välein tulee uusia hätätilanteiden peruskoulutus, koulutus pelastusvene- ja lautan ja nopean valmiusvene- ja käyttötaitoista sekä suorittaa jatkokoulutus palotorjunnasta.”

79 § Kansi- ja konepäällystön pätevyyskirjan uusiminen

Kansi- ja konepäällystön pätevyyskirjan haltijan katsotaan säilyttäneen ammattipätevyytensä, jos:

4) hän on suorittanut erityisen hyväksytyt STCW- säännösten A-I/11 säännön mukaisen uudelleen koulutuksen, A-VI/3 säännön mukaisen päällystön palokoulutuksen ja laivaväelle tarkoitetun A-VI/4-1 säännön mukaisen ensiapukoulutuksen.

Meriturva on lausunut jo valmisteluvaiheessa kantanaan, että 79 §:n kohdan 4) tulisi pitää sisällään myös **A-VI/1-1 säännön mukaisen pelastautumiskoulutuksen** soveltuvin osin. Nyt tämä vaatimus puuttuu kyseisestä pykälästä. On tärkeää, että päällystön kuuluva, jolla ei ole kohtien 1-3 mukaista laivapalvelua suorittaa pätevyyskirjaa uusiessaan kyseisen pelastautumiskoulutuksen.

82 § - 85 § Lisäpätevyystodistusten uusiminen

Asetusluonnoksen 82-85 §:iin on kirjattu lisäpätevyystodistusten voimassaolosta ja uusimisesta: ”Pätevyyden todistaminen voidaan suorittaa kertauskoulutuksesta tai käytännön kokeen hyväksytystä suorittamisesta myönnetyllä todistuksella”

Asetusluonnos ei ota kantaa siihen, kuinka pätevyyden todistaminen käytännössä hoidetaan ja se jääkin *Laivaväkilain 19 §:n* mukaisesti Liikenteen turvallisuusviraston määrättäväksi.

Merenkulun turvallisuuskoulutuskeskus näkee tärkeänä varmistaa STCW- sopimuksen tarkoituksen ylläpitää merenkulkijoiden turvallisuusosaamista viiden vuoden välein käytävien kertauskurssien avulla. Tällä taataan osaamisen ajankohtaisuus ja tasalaatuisuus sekä myös tasavertaisuus henkilöiden kesken riippumatta työyhteisön tapakulttuurista ja asennoitumisesta osaamisen ylläpitämiseen.

Meriturva on oman toimintansa yhteydessä todennut kertauskoulutuksen tarpeen merenkulkijoiden keskuudessa meripalvelun pituudesta riippumatta. Meriturvallisuuskoulutus on paljolti välineiden ja laitteiden käyttötaitojen harjoittelua ja opittujen taitojen tilanteenmukaista soveltamista.

Ongelmana aluksilla tapahtuvassa harjoittelussa on mm. tositalanteessa käytettävien välineiden saatavuus harjoituskäyttöön. Esimerkiksi matkustajalaivan evakointivälineiden, kuten sukkajärjestelmien, käyttö ei ole käytännössä mahdollista, koska ne laukaistaan pääsääntöisesti vain käyttöön otettaessa tai vuosihuoltoihin liittyen. Näissäkin tilanteissa on laitevalmistajan henkilöstö pääroolissa ja kiireen takia ei täysipainoista koulutusta henkilökunnalle kyetä aina antamaan.

Koulutuskeskuksissa veneet, evakointilaitteet, pelastuslautat, liivit ym. välineet ovat turvallisesti käytettävissä koulutukseen toisin kuin aluksilla ja ammattitaitoiset kouluttajat osaavat opettaa niiden oikean käytön. STCW- auditoidun oppilaitoksen kouluttajat kykenevät myös varmistamaan osaamisen laadun. Näin kertauskurssit ovat ainut tapa ylläpitää merenkulkijoiden turvallisuusosaaminen STCW- sopimuksen edellyttämällä tasolla.

Johtaja

Heikki Hyyryläinen

/HHy